

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan srečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 8 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština zaščita.

Za oznaniplačuje se od štiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanila jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvoli frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnost jo na Kongresnem trgu št. 12.
Upravnost naj se blagovoljno pošiljati naročnini, reklamaciji, oznanili, t. j. vse administrativne stvari.

Razmere pri kranjskem finančnem ravnateljstvu.

Stara in opravičena je pritožba, da se pri nobenem državnem uradu na Kranjskem slovenski jezik tako sistematično ne prezira, kakor pri našem finančnem ravnateljstvu. Tu se uraduje še prav tako izključno nemški, kakor za časa zloglašnega Posse nerja in sicer tudi s slovenskimi strankami, katere niso nemškega jezika kar nič zmožne. Zapisniki s strankami se delajo izključno v nemškem jeziku, vse razsodbe se izdajajo samo v nemščini, itd., iz kratka: slovenščina je pri kranjskem finančnem ravnateljstvu skoraj brezpravna, kakor pri finančnih ravnateljstvih v Inomontu ali v Črnomorju, in zadnji čas je, da izpregovorje slovenski državni poslanci na pristojnem mestu resno besedo o teh neznotinah razmerah.

Glavna skrb gospoda finančnega svetnika Jennyja je obhranitev teh razmer. Finančno ravnateljstvo mora na vsak način ostati nemški urad, to je njegovo načelo in kot personalni referent ima največ prilike, da skrbi za to na ta način, da koncentruje pri ravnateljstvu njemu in njegovim idejam najudajnejše uradnike, narodne uradnike pa preterira.

A gospod finančni svetnik Jenny skrbi zlasti za to, da je tudi uradniški naraščaj njegovega mišljenja in zato skuša dobiti v finančno službo kolikor može največ slovenščine le malo in nezadostno zmožnih uradnikov. V ta namen je tako premesteno premenil doslej navadni način razpisavanja služb. Doslej se je vedno od vseh kompetentov za uradniške službe pri finančni upravi zahtevalo znanje obeh deželnih jezikov in se je tudi v uradnih razpisih vedno bralo, da se zahteva „die Kenntnis beider Landessprachen“, a odkar ima personalni referent gospod finančni svetnik Jenny, se zahteva od kompetentov le izkaz o jezikovnih zmožnostih: „Sprachkenntnis“. Na ta način je omogočeno gospodu Jennyju utihotapiti v finančno upravo slovenščine do celo nezmožne uradnike, o katerih je prepričan, da mu bodo krepko pomagali vzdrževati nemški značaj finančne uprave in braniti slovenščini ustrop.

Da se na znanje slovenskega jezika že res ne polaga nikaka važnost, za to naj navedemo le jeden vzhled, ki pa je tako drašičen, da bo vsakdo strmel. Nedavno tega je bil na predlog g. Jennyja imenovan

davčnim praktikantom mož, kateri je dokazal znanje slovenskega jezika, ne morda s kakim šolskim spričevalom, ne morda s spričevalom kakega profesorja slovenškega jezika, kerščna spričevala so se časih tako po ceni dobivala, nego z — vojaško izkaznico, z vojaškim „pôsom!“ Kdor je bil vojak, vê, kako se pišejo te izkaznice. Dotični častnik vpraša vojaka, katerih je zmožen in zapiše v izkaznico vse, kar mu počne vojak. Ali je vojak tudi res zmožen tistih jezikov, katere je navel, za to se nihče ne meni. Jednoletni prostovoljci imajo že od nekdaj navado, da imenujejo celo vrsto jezikov, o katerih se jim niti ne sanja, le da častnikom imponirajo. Te izkaznice nimajo nikake vrednosti — samo gospodu finančnemu svetniku Jennyju zadostujejo kot dokaz jezikovne sposobnosti za službovanje pri finančni upravi na Kranjskem.

Mož, ki se upa tako postopati, temu seveda tudi cesarske naredbe nič ne imponirajo. Pred kratkim smo obširno govorili o protekcionizmu, kateri se je zlasti pokazal pri oddaji novih mest, ustanovljenih s cesarsko naredbo z dne 15. septembra 1895. leta. Ta nova mesta so z rečeno cesarsko naredbo določena za direktno davčno službo prve instance. Gospod Jenny je to cesarsko naredbo svojevoljno razveljavil. Na dotična nova mesta imenovane uradnike je pač „pridelil“ raznim prvim instancam, a pridelil jih je le na papirju, v istini pa jih je po-klical „provizorično“ k finančnemu ravnateljstvu, kjer so njegova telesna garda, pripravljena iti zanj v ogenj. Pri finančnem ravnateljstvu je zdaj tako, da, če se mu prideli še jeden glavni davčni uradnik, pa bo finančno ravnateljstvo cela davkarija!

Nismo hoteli verjeti, da bi bil gospod finančni svetnik Jenny za direktno davčno službo I. instance imenovane uradnike svojevoljno pozval na službovanje k finančnemu ravnateljstvu, a prepričali smo se, da je tako, kajti finančno ministerstvo, kjer smo se informovali, ne ve nič o tem, da so se ti novo-imenovani uradniki „provizorično“ pridelili finančnemu ravnateljstvu.

Take razmere gotovo niso dobre in zdrave in zadnji čas je, da se jim naredi konec, tudi ko bi zasedno — ž njimi nehala vsegamogočnost gosp. Jennyja.

V Ljubljani, 16. septembra.
Volitve na Koroškem. Vse velike nade koroških konservativcev, ki so jih stavili v letošnje volitve, so splavale po vodi. Škofov pastirski list ni nič pomagal, da celo škodovalo je škofov umeševanje v volitve. To je narodne in liberalne Nemce zdjednilo na odločni odpor. V bodoče bodo tudi le štirje konservativni poslanci v deželnem zboru, kakor so bili dosedaj. Slovenci pridobe jeden mandat, a zato pa zgube nemški konservativci jeden mandat. Želeti bi bilo, da bi celovski škofov Kahn sedaj spoznal, da je njegovo pospeševanje nemštva popolnoma napačno, da so jedina opora konservativizma na Koroškem Slovenci, in bolje spoštoval njih narodne pravice. Če s svojim krivičnim postopanjem prisili tedaj Slovence, da ne bodo konservativcev podpirali, pa je popolnoma konec konservativizmu na Koroškem.

Karlon. Nemški liberalci in nemškonarodni listi in agitatorji delajo veliko krivico prelatu Karlonu. Razkricali ga hočejo za prijatelja Slovencev. V resnici je pa baš ta mož napenjal ves svoj upliv proti celjski dvojezični gimnaziji. On je bil pridobil druge konservative, da so glasovali v graškem deželnem zboru za resolucijo, naperjeno proti tej gimnaziji. Tudi pozneje je uporabljal ves svoj upliv proti Slovencem v tej stvari. Če so Slovenci dobili dvojezično gimnazijo v Celju, je niso zaradi tega, ker se je Karlon potegoval za njo, temveč zaradi tega, ker je on preprečiti ni mogel. Če bi zaradi te gimnazije padel, moral bi reči, da se mu je zgodila krivica, četudi bi Slovenci ne imeli nobenega povoda, njegov padec obžalovati.

Lienbacher. Umrl je jeden najznamenitejših avstrijskih politikov, Jurij Lienbacher. Konservativni listi pač v lepih nekrologih proslavljajo njegove zasluge, a v resnici bodo pa javalne dosti žalovati za njim, kajti bil je tako samostojen mož in je konservativcem večkrat štetno zmešal. V solnograškem deželnem zboru je bil osnoval neko srednjo stranko in konservative pripravil ob večino. Slovani tudi nimamo povoda žalovati po njem. V začetku ustavne dobe je kot državni pravnik se posebno odlikoval v zatrjanju tiskovne svobode. On je izdelal sedanji tiskovni zakon in iznislil objek-

Listek.

Ženska.

(Ruski spis Nikolaj Ježov, prevel Jakobinec.)

(Dalje in konec.)

Toda stražniki niso šli pod most. Ni jim prišlo v glavo, da bi sédel človek do ušes v blato. Razven tega se je zdelo Bokumenku, da se je neznanec vrnil v gozd. Stražniki so se tedaj razšli in šli s treh strani v gozd, molčanje je pa dalo kmalu znati Kazimiru, da je pot prosta, a mučenik Avgust in vreden velike hvaložnosti. Tako je Kazimir pomolil glavo izpod mosta, ozrl se na vse strani in izkobacal se na prosto. Ako bi ga kdo videl, bi mislil, da je škrat. Blato ga je prešinilo skozi in skozi, spravilo se mu je za vrat, za pazduho in v čevlje. Samokres se je nismočil in postal nesposoben za brambo. Kazimir se je stresel in spustil se v beg k reki Byrci.

Na poti je postal vesel, začel si očitati, da je baba, in zahvaljevati se svojemu Avgustu.

— Pasja kri, česa sem se pa ustrašil? Zakaj sem se zbal preklicanih bedakov? Ne, takega strica,

kakor sem jaz, se ne vjame tako kmalu! Jaz in dobrí moj svetaik še marsikoga preslepiva! Tudi ženska pri gajili kapeli mi je prišla na um... Bes jo plentaj!

Bežal je proti brodu, a slabo vreme je bilo vedno hujše, kakor da ž njim vred beži. Topole so se pripogibale pod viharjem, iz oblakov je bil dež, bližajoča se reka je bila pokrita z belo peno. Nakrat je pa postala noč svetlejša, drevje in brzojavne stote je bilo videti vedno bolj. A Kazimiru to ni ugajalo.

— Vrag! Kako kratke noči so sedaj, se je jezikil, — jedva namežkneš, že se sveti jutro. Zadržali so me pod mostom ti preklicani stražniki, drugače bi bil sedaj že na oni strani Byrce, v naši guberniji...

V tem trenotku se je razlegnil strel. Kazimir se je obrnil na desno: dva sta bežala proti njemu in nekaj kričala. Kazimir se je obrnil proti reki in bežal proti bregu, kar so ga mogle nesti noge.

— Stoj, človeče, stoj! razlegalo se je zadri. — Stoj, ali te pa ustrelimo, capin!

Toda Kazimir je bežal. Gospača sta streljala, a Kazimira nista zadele. Čez četr ure je ostavil

svoja sovražnika daleč za seboj, pribegnil k Byrci, oddahnil se in skočil v vodo ter plaval na drugo stran.

Stražnika sta se ustavila na bregu in začela streljati brez cilja, ker je Kazimir izginil v tmini in beli peni. Vrhu tega je začela burja silnje pihati, izvila je Bokumenku čepico, vrtela jo v zraku, dokler ni, mogočna in strašna, padla na reko, na belo peno in na plavajočega Kazimira...

Stražnika sta mahnila z roko.

— Izginil je, kakor bolha! pripomnil je o Kazimiru starejši.

— Če nama ni padel v roke, ga pa raki požiro, pristavil je flagmatično Bokumenko in obvezal glavo z volnenim robcem, kakor stara ženica.

A Kazimir je plaval, držeč na hrbitu mešiček in čuteč, kako mu brije veter v lice in mu skuša zaliti grlo s penečo vodo. Reka Byrca ni bila široka, a sedaj je narasla vsled dolgotrajnega, neprestanega dežja. Veter je zadržaval tihotapca v plavaju, reka ga je zanašala v strau, a mrzla voda mu je ledenila noge. Naposled mu je bilo tudi breme in mokra obleka silno na poti. Izprva je plaval in klel, potem je nehal kleti in umolknil, naposled pa začel klicati Boga na pomoč. Ko je začutil, da ga

tivno postopanje. Ko je prišel v državni zbor, je hodil precej dolgo s konservativci in se je pod Taaffejem nadaljeval, da pravosodni minister postane. Ko je pa videl, da ne bude nič, je šel v opozicijo. Slovanom se je potem kazal nasprotnega in je zagovarjal nemški državni jezik in najstrožji centralizem. Bil je strog katolik, a vodstva škofov v politiki pa nikakor ni priznaval.

Kmetski shod, ki je bil na Danaju, je bil bolje agitacijsko sredstvo za deželnozborske volitve, kakor pa shod v prid kmetijstvu. Pred vsem je že to napačno, da so na shodu govorili le poročevalci, drugi so pa morali molčati. Seveda sklicevatelji so se bali, da bi jedinstvo bilo kmalu konec, ko bi se resolucije resno razpravljati začele. Sicer pa moramo reči, da je shod sklenil več doberih stvari, ako bodo potem le protisemitje in konservativci tudi resno poskusili v deželnem in državnem zboru te priboriti. Posebno mi dvomimo, da bi resno mislili s progresivnim davkom. Če se resno misli vpljati tak davek, in sicer v obliki, ki bi imala kaj pomena, se bodo uprli vsi konservativci, kajti bogati veleposestniki in škofovi bi morali potem plačati več kakor dvakrat toliko davka, ko ga dosedaj plačujejo. Kako da katoliška stranka sodi o višjem obdačenju veleposestnikov, je pokazal Dipaulijev govor o Pacakovem predlogu.

Preganjanje Armencev. Na ladijah, na katerih odpravljajo Armentce iz Carigrada, jih tako veliko pomore in pomečejo v morje. To se dela na izrecno povejje turške vlade. Sultan v prvi vrsti želi, da se Armentci kar uničijo, da ne bodo delali več neprijetnosti njegovi vlad. Po Carigradu se očitno govorí, da bodo mohamedanci v 14 dneh poklali vse kristijane. Ljudje zatorej beže iz mesta. Kristijanski uradniki se odpovedajo. Izozemskim kristijanskim uradnikom v turški državni službi se je ponudilo denar, da odpotujejo, ako žele. Vse kaže, da se Turki pripravljajo na novo klanje. Veljavosti se pa ne morejo odločiti za noben odločen korak, ker se vsaka boji pospešiti orientalsko vprašanje, dokler si ni zagotovila najmamnejšega kosa iz telesa sedanje Turčije.

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 16. septembra.

Občinski svet ljubljanski imel je sinoč izredno sejo, katere se je udeležilo 20 občinskih svetovalcev. Otvoril se jo naznani je župan Hribar, da je depuracija občinskega sveta dne 18. avgusta povodom cesarjevega rojstnega dne poklonila se deželnemu predsedniku s prošnjo, da najudaneje čestitke mestne občine ljubljanske sporoči na najvišje mesto. Preseviti cesar izrekel je potom deželnega predsedstva mestni občini svojo zahvalo. Občinski svet vzel je to obvestilo stoje na znanje.

Župan Hribar omeni nadalje, da bode zasluženi domoljub slovenski, gospod Luka Svetec v Litiji, dne 19., oziroma dne 20. septembra praznovan svojo sedemdesetletnico. Jubilar bil je nekdaj v mestni službi ljubljanski, a leta 1869, ko so vladale v Ljubljani za narodno stranko jako ne-povoljne razmere, bil je proti svoji volji umirovljen. Gospod Svetec poiskal si je novo polje svojemu delovanju, ostal pa je vedno iskren rodoljub ter je osivel v narodni službi. Njegovo rodoljubno delovanje je imelo lep uspeh in z zadovoljenjem lahko reče jubilar: „Diem non perdidit“. Gospod župan prosi

pooblastila, da v imenu mestne občine ljubljanske sme čestitati gospodu Svetcu kot uzornemu rodoljubu ter se udeležiti v nedeljo gospodu Svetcu na čast v Litiji prirejenega banketa. — Z dobro-klici pritrđil je občinski svet soglasno županovemu nasvetu.

Potem prešlo se je na dnevni red. Občinski svetnik Gogola poročal je o dopisu deželnega odbora, zadevajočem podiranje pritičnih prostorov Auerjeve hiše št. 12. v Gledaliških ulicah. Kakor znano podreti je imel g. Auer pritične prostore v omenjeni hiši že do 1. marca letos in ker jih ni podrl v predpisanim času, pozval ga je mestni magistr vnoči z odlokom z dne 24. aprila, da naj takoj prične s podiranjem. Gospod Auer pritožil se je na občinski svet in ker ta njegovi pritožbi ni ustregel, na deželni odbor kranjski. Tej pritožbi ustregel je deželni odbor popularna; razveljavil je omenjeni sklep občinskega sveta ter dočil, da se sme s podiranjem dotočnega poslopja počakati še do dne 1. marca 1897 in sicer zaradi tega, ker se deželni odbor ni mogel prepričati, da bi se to poslopje iz javnih ozirov moralo takoj podreti. Pravni odsek občinskega sveta, ki se je posvetoval o tej odločbi, je prišel do prepričanja, da ta odločba deželnega odbora pač ni utemeljena, da pa ne kaže, pritožiti se na višjo instanco, ker je stavbnički čas letošnjega leta skoraj že pri kraju. Z ozirom na to, bi pač ne bilo posebnih pomislekov zoper to odločbo; ker je pa deželni odbor ob jednem določil, da se sme s podiranjem dotočnega poslopja počakati do 1. marca 1897 in s tem dočil za podiranje roka, katerega ima po mnenju odsekovem določiti jedino le mestni magistrat kot prva instance, oziroma občinski svet, prekoračil je deželni odbor svoj delokrog in segel v pravice mestnega magistrata. Pri tem položaju stavljal je poročalec v imenu odseka naslednji predlog: 1.) Občinski svet vzemi to odločbo deželnega odbora kranjskega zgol na znanje s pristavkom, da je prepričan, da je deželni odbor z določitvijo roka prekoračil svoj delokrog in segel v pravice mestnega magistrata, ter da si pridružuje pravico pritožbe za ta slučaj, da bi deželni odbor v jednakih zadevah jednakost postopal. 2.) O odločbi deželnega odbora obvestiti je g. Jurij Auer s prisvatom, da tudi mestni magistrat določa s tem rok za podiranje z dnem 1. marca 1897.

Debate o pravnega odseka predlogih udeležili so se podžupan dr. vitez Bleiweis, obč. svet. Velkoverh in Hrasky ter poročalec Gogola. Podžupan dr. vitez Bleiweis se čudi motivaciji deželnega odbora, ki baje ne uvidi potreb, da bi se pedeli pritični prostori Auerjeve hiše iz javnih ozirov in občaluje ukrep deželnega odbora. Obč. svet. Velkoverh opozarja na izvoženi trotoir nasproti Auerjeve hiše in na nevarnost, v kateri se nahajajo zlasti otroci, kendar jih sreča tamko kak tovorni voz. — Pri glasovanju bila sta predloga pravnega odseka soglasno vzprejeta.

Obč. svet. Gogola poročal je nadalje o predlogu magistratovem glede imenovanja načelnika za trnovski okraj ter nasvetuje, da se za barje imenuje gospod Martin Peruzzi načelnikom z letno nagrado 40 gld. Občinski svet pritrđil je temu nasvetu. — V šolski odbor c. kr. obrne strokovne šole v Ljubljani izvoljena sta bila zopst dosedanja zastopnika gg. Hrasky in Klein. — Rčun za porabno dotacije okrajne učiteljske knjižnice (poročalec obč. svet. Dimnik) v znesku 50 gld. za leto 1895. bil je brez ugovora odobren. — Obč. svet. Trček poročal je o dveh rekurzih v stavbinih zadevah; pritožbi Andreja Čoklja na Martinovi cesti se je ugodilo, pritožba gospe Beteito glede zgradbe kolibe za belenje metlja pa je bila odklonjena. Potem zaključil je gospod župan ob sedmih javno sejo.

V tajni seji rešilo se je več personalnih za-

dev. Nadalje posvetoval se je občinski svet v tajni seji o centralni kurjavi ter sklenil, da se uvede parna kurjava v mestni dvorani in vseh nadstropijih magistratne hiše št. 27 na Mestnem trgu. Dotična dela oddala so se trdki Bückner & Comp. in jih bode pospešiti tako, da bodo parna kurjava funkcijonirala že letosno zimo.

Konečno odobril je občinski svet nakup redutnega poslopa na Sv. Jakoba trgu, potem M. Kosakove hiše št. 64 na Sv. Petra cesti in Uršule Stupice hiše v Kolodvorskih ulicah.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. septembra.

— (Reorganizacija obrtne nadaljevalne šole) Da je temeljita reorganizacija obrtne nadaljevalne šole v Ljubljani potrebna, je jasno vsakomur, ki pozna razmere na tem zavodu. Vsled tega bavil se je odbor te šole v zadnjih sejah z vprašanjem o reorganizaciji obrtne nadaljevalne šole ter odobril od pododseka nasvetovani statut in učni načrt. Glasom novega statuta osnovati je v Ljubljani še jedno obrtno nadaljevalno šolo ter jo priklopiti c. kr. strokovnim šolam; to šolo obiskovali naj bi vajenci lesnih in mehanično tehničnih obrov — vsi vajenci ostalih obrov pa naj bi obiskovali s tukajšnjo višjo realko združeno obrtne nadaljevalno šolo. Z vsako obrtno nadaljevalno šolo združen bode pripravljalni tečaji, sedaj obstoječa pripravljalna tečaja, združena s I. oziroma II. mestno deško šolo pa se opustita. Šolsko leto trajalo bodo po novem statutu le 7 mesecev in sicer od početka oktobra do konca aprila. Učni načrt uresil se je tako, da znaša število učnih ur na teden v vsakem razredu po 9. Večja pozornost kakor doslej posvečavala se bodo strokovni naobrazbi učencev. Podučevalo se bodo v materinskem jeziku učencev, vendar pa skrbelo tudi za to, da bodo zlasti tehnični izrazi znani učencem v obeh deželnih jezikih. Ker se pač sme pričakovati, da bodo vlada reorganizacijo potrdila, utegne se preustroj obrtne nadaljevalne šole izvesti v prihodnjem šolskem letu.

— (Zdravniška zbornica kranjska) imela bo 29. septembra t. l. ob 5 $\frac{1}{2}$. uri popoludne na Tarjaškem trgu št. 5, II. n. sejo. Dnevni red: 1. Poročilo predsedništva; 2. Poročilo zborničnega člena dr. Arkota „O preosnovi sodajško-zdravniških pristojbin, tarif II.“; 3. Poročilo zborničnega člena dr. Matolla: „O novi službeni pragmatiki za okrožne zdravnike“. — Dne 3. oktobra vršil se bo sestanek vseh avstrijskih zdravniških zborov na Dunaju. Sledči predlogi so se raznili in razposlali vsaki zbornici v pregled. Da se to omogoči, odkazali so se ti predlogi posameznim poročevalcem. Po eventuelnih pristavkih ali prenaredbah bo potem postopati odposlancu zdravniške zbornice kranjske. 1) O preskrbovalnih napravah zdravniških zbornic. (Zavarovanje za starost, za slučaj bolezni itd.) poročalec: dr. Bleiweis vitez Trstenški; 2. a) Ustanove za medicince naznanijo naj se zdravniškim zbornicam. b) Razmerje zdravnikov k zavarovalnicam. c) O naslovu, sosebno glede specijalistov. d) Skupno in soglasno postopanje v obliki uleg. e) O naznanih sodnijskih obsodbah pri preiskavah zoper zdravnike.

— Dalje v prilogi.

moči zapuščajo, je začel kričati, a nikdo se mu ni oglašil. In obrnil se je v molitvi k svojemu dobremu Avgustinu. Šele tu je začel nekoliko pametnejše misli: spomnil se je in odvezal težko torbo ter spustil jo s težkim stokom v vodo. Postalo mu je laže. Breg je bil bliži. Skušal se je spustiti na tla, dosegel dno, toda bilo je tako mehko in blatno, da so se mu pogrenile noge v močvirje in niso našle opore. A reka je bila na tem mestu nekako tako globoka, kakor on. Še nekoliko, še tri, štiri sežnje — pa bi lebko stopil na noge.

— Kako blato je na dan! — pomislil je Kazimir in spomnil se na blato pod mostom.

In tako so spomini švigli v njegovih močganah, kakor bliski hiša židinje Malke, pleča in vrat Pavline, nočna boja, most, blato, smrad pod deskami, strah, naposled misli o kamnitni svetnici, katera stoji v blatu pod njegovim vrtom...

Kazimir se je spomnil na to žensko: celo po govorjal se je že njo, ko je odbajal v Avstrijo. Njeno lice je bilo v blatu, bila je vsa oblita in umazana. Ta trenutek se je Kazimir ustrašil. Obličeje svetnice se je napihnilo, pogledalo nanj z velikimi, od blata zalitimi očmi, katere je vprvo v plavajočega tihotapca in postal grozno, divje, strašansko. Tu so

Kazimiru roke omahnile, spustil se je na tla — a dna ni bilo. Kaj pa to? Zopet ga je odnesel veter v stran? A on se jedva drži pokonci, v nesih mu šumi, njegova duša je hladna od smrtnega strahu. Zakričal je še jedenkrat, a odgovoril mu je samo tuleči vihar. Voda je šumela, drvela ter zalivala Kazimira, ki je mislil, da istotako je zalivalo svetnico iz njegovega vrta. In zbral je vse svoje moči, vrgel s sebe suknjo in vse dragocenosti, skušal si sèzuti čevlje, a to se mu ni posrečilo, še vodo je zajel, in le s trudom je legel na hrbet, da bi se oddahnil, a zaneslo ga je dalje po reki. Plavati že ni več mogel k bregu, jedva-jedva se je še držal.

— Mučenik Avgustin! je zamrmral in tresel se samega strahu. — Kje si! Potegni me iz vode, potolači veter, pomiri valove! Oh, jaz tonem!

Strah pred smrtno mu je vzel ves pogum. Prineslo ga je k brodu, a ni se več zavedal. Samo podoba ženske mu je bila pred očmi in padlo mu je v glavo, da ga je tudi mučenik Avgustin ostavil.

— Pomagajte! Pomagajte, je kričal in večkrat pogreznil se na dno, vendar se je še vedno boril in skakal na vrh. — Ženska! Ženska! Sveta ženska pri kapeli! Grešil sem! Odpusti mi! Lučice ti pri-

žgem, vodo odvedem v stran! Oj, oj! Pomagajte, kdor sliši!

In pogreznil se je na dno, prišel na vrh. Brod je bil pod njim. Postavil se je na noge, a strah mu je vzel zadnjo fizično moč, in zopet je padel v vodo ter zadel se ob podvodni kamen. Udarec ga je omamil. Ustal je moker, razmesarjen, krvav, in poklekl. Veter ga je zaganjal z jedne strani na drugo. Obličeje užaljene svetnice mu je gledalo v bledeče oči, in niti iskre pomilovanja ni bilo na njem...

— Odpusti mi, svetnica! je zaječal Kazimir in razprostrl kosteneče roke.

Potegnil je veter. Kazimir ni vzdrl in padel vznak. Tok ga je neglo izpodnesel z ozke stezice broda, zakrožil se in ubogi Kazimir se je počasi pogreznil na dno — — — — —

Drugi dan je toplo solnce sijalo in Helena je šla v vrt. Ko si je ogledala, kaj je vihar po noči polomil, je šla h kapeli pogledat svetnico. In tu je čakalo Heleno novo gorje: veter je prevrnil kip, ta je padel na stare stopnice in razbil se na kosce. Cela je bila samo glava: to je dež opral in gledala je svet božji s krotkim smehljajem na lici.

Poročevalec: dr. Emil Bock; 3. a) C. kr. deželni in vojaški zdravniki, ako izvršujejo privatno prakso, postanejo zversično obvezni; b) Kazenska pravica čestnega sodišča ne sme biti vezana na vrsto kazni; c) O razširjanji mazaštva. Poročevalec: dr. M. Jagediz; 4. K poročilu o preosnovi bolniških blagajnic: a) Letni maksimum zavarovalcovskeih članov določi se z ozirom na različne krajevne draginske razmere od 800—1000 gld.; b) Isti maksimum 800—1000 gld. določi se tudi pri prostovoljnem pristopu. Starčna doba oziroma meja razširi se od 35. na 50 let; c) O upeljavi proste volitve zdravnika pogojo, da to pripadajo krajevne in blagajniške razmere. Kjer se blagajniški zdravniki morajo nastaviti, razpišejo se naj službe primernim potom. Poročevalec dr. Edo Šlajmer.

(Deželni muzej.) Skoro poldruge leto je bil naš muzej zaprt. Potres je bil prouzročil precej škode in spravil zbirke v tak nered, da jih je bilo treba povsem iz nova urediti. Vrh tega je bilo treba tudi zidovje popraviti. Sedaj je muzej zopet lepo prizeten in urejen in bod pričenši od prihodnje nedelje občinstvu zopet pristopen. V bodoče bude muzej odprt vsako nedeljo od 10. do 12. ure do poludne in vsak četrtek od 2. do 4. ure popoludne. Druge dni je dovoljen vstop od 9. do 12. ure do poludne in od 2. do 6. ure popoludne a le proti ustropni 30 kr. Slavnemu dež. odboru si dovoljujemo priporočati, bi-li ne kazalo poskrbeti, da bo muzej vsaj jedenkrat na teden tudi zvečer odprt, da se omogoči obisk tudi tistim, kateri so sicer ukažljeni pa v nedeljo in v četrtek nimajo časa hoditi v muzej. V Londonu in v drugih angleških mestih je to že davno uvedeno, saj muzej ni namenjen samo dijakom in učenjakom nego vsemu prebivalstvu, a večini prebivalstva je bl doslej uprav nepristopen.

(Razpored II družbinskega večera,) katerega priredi ljubljanski „Sokol“ s prijaznjem so delovanjem slavnega kvarteta „Lirije“, gospoda režiserja R. Inemannia in dilektantskega orkestra, v soboto dne 19. septembra, je sledenč: 1. Godba, dilet. orkester. 2. Pozdrav staroste. 3. Godba, dilet. orkester. 4. Nedved: „Ko gledam ti v odi lepe“, kvartet. 5. Godba, dilet. orkester. 6. „Puščava“, melodramatično-deklamatorična slika s spremiščenjem godbe, posl. D. J. senko, izvaja br. Jos. Noll. 7. „Pomlad in jesen“, sl. kvartetu „Liriji“ posvetil St. Pirnat; kvartet. 8. „Razni karakterji“, značajne podobe, izvaja g. režiser Inemann. 9. Godba, dilet. orkester. 10. Esenbut: Mazurka, kvartet. 11. „Kanonir“, humoristično-deklamatorična, ilustrovana elegična podoba v 4 slikah in s petjem, izvaja br. Jos. Noll. 12. „Ljub'ca moja“, narodna, kvartet. 13. „Francoski estamoté“, karakterni nastop g. Inemann. 14. Godba, dilet. orkester. 15. Godba, dilet. orkester. Vstopnine ni. Pristop je dovoljen samo članom in njihnim rodbinam. Začetek ob 8 uri zvečer.

(Akad. fer društvo „Sava“ v Ljubljani) priredi v petek dne 25. t. m. v gostilničnem salonu g. Ferlinca ob 4. uri popoludne svoj II izredni občni zbor s sledenčim programom: 1.) Pozdrav predsednikov; 2.) Čitanje zapisnika; 3.) Poročilo odborovo; 4.) Volitev predsednika in eventualne odborove volitve; 5.) Določitev delovanja za prihodnje leto; 6.) Slučajnosti. Zvečer vrši se istotam ob 8 uri koncert, pri katerem sodelujejo iz posebne prijaznosti tamburaši tel. dr. „Sokola“. Starešine in akademiki se prosijo, da se mnogobrejno udeležijo. Gostje dobro dočeli!

(Odbor moškega pevskega zbora „Glas bene Matice“) opozarja tem potom se jedenkrat vse gospode pevce, da bode jutri zvečer ob 8. uri v društvenih prostorih razgovor o sodelovanju „Glasbene Matice“ pri svečani otvoritvi „Narodnega doma“. Želi se polnoštivne udeležbe.

(„Zveza vojaških veteranskih društev za vojvodino Kranjsko“.) Kakor se nam javlja, je deželna vlada predložena pravila „Zaveze vojaških veteranskih društev za vojvodino kranjsko“ ravnokar potrdila, in se bode „Zavezin“ odbor v kratkem konstituiral.

(Dirka v Novomestu) Člane zveze slovenskih horesarjev opozarjam, da se prijavnice za dirko v Novomestu sprejemajo do 17. septembra do 8. ure zvečer. Oni člani pa, ki se ne odpeljejo s kolesi v Novomesto, zbero se v nedeljo ob 5. uri zjutraj v kavarni „pri Kapežu“ ter se odpeljejo točno 1/26 ur na prostore za cestno stražo, odnosno v Novomestu; oni člani pa, ki se ne odpeljejo s kolesi, odpeljejo se z vlakom ob 6. uri 15 min zjutraj v Novomestu. Dirkači zbirajo se ob 7. uri zjutraj v gostilni „pri Zelenem hribu“ ter točno ob 1/28 ur na oddrko od starta pri zelenem hribu po glavnih cesti čez Trebnje v Novo mesto. Ker se ne bude dirkalo čez Žužemperek, kakor se je s početka reklo, preložil se je cilj k vhodu v drevored izven novega mesta. Zunaj Ljubljane stanjuči člani zveze, kateri se odpeljejo s kolesi v Novomesto, so naprošeni, da to čimprejje sporočijo odborni-

eventuelno, kje prevzamejo prostovoljno cestno stražo.

(Izpred sodišča.) Poročalo se je, da je bila Katra Pečnikar iz Ibana dne 3. t. m. aretovana, ker se je sumilo, da je ukradla Elizabeti Dermoti iz Ljubljane, Tesarske ulice št 3 osem golnarjev gotovine in 11 zastavnic, vrednih 19 gld. Pričela se je preiskava, ko pride štiri dni potem, k preiskovalnemu sodniku E. Dermota naznaniti, da je našla denar in zastavnice. Dne 15. t. m. obsođeno je sodišče Elizabete Dermoto radi svoje prenagle ovadbe po § 487. kaz zak. na pet dni zapora, ter s tem popravilo Pečnikarjevi storjeni krivico.

(Pomanjkanje delavcev.) Nekatere tu-kajšnje tvrdke bi še v teku te jeseni rade prevzele nekatere stavbene dela, a manjka jim delavcev. Da bode zbog tega marsikako delo zaostalo, umeje se samo po sebi, istotako pa se tajiti ne da, da so delavci (težaki), ki so od tu drugam odšli, bežali nekoliko vsled draginjskih razmer, nekaj pa jih je zvabilo drugam boljša dnia.

(Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 6. do 12. septembra kaže, da je bilo novorojencev 19 (= 31.20 %), mrtvorojencev 2, umrlih 12 (= 19.76 %), mej njimi sta umrla za jetiko 2, za vnetjem sopitnih organov 1, za želodčnim katarom 4, vsled samomora 1, za različnimi bolezni 4. Mej njimi sta bila iz zavodov 2 (= 16.6 %). Za infekcijskimi bolezni so oboleli, in sicer: za ošpicami 1, za škarlatico 1, za vratico 3 osebe.

(Svetčeva sedemdesetletnica) Iz „národne hiše“ se nam piše: „Kdo pa je Svetec? Moj Bog, velik, lep kos naše národné zgodovine! Čujte, kako so ga pred tridesetimi in več leti upoštevali ... „Sokol“ je priredil pri Virantu „svoj večer“. Nečem jadikovati o sedanjem herostratskem času, le nekaj opomnim, da se je teh večerov z navdušenjem vdeleževalo tisti čas vse, kar je rá odač čutilo in mislio: gospodje v črni halji in z rudečimi ovratki, gospodje z vsemi mogočimi diplomami in dekrati — ed osmega razreda naprej ... Sveda so stali ali sedeli vedno na čelu naši velmožje in poslanci ... Torej pri Virantu je bilo. Kdo vstane in pregovori? Dvorni svetnik dr. Klan in tako lepo po domače uvodom opisuje čveteroperesno deteljico in nje čare in bajke v národu ... „Kakor v naravi to čudo čveteroperesnico nam je osoča dala i na národnem polju takšno. Glejte tu štiri peresa na skupnem steblu: Bleiwis, Toman, Costa in Svetec ... „Žveli“! — Tri peresca so prezgodaj odpadla jedno, četrto še zeleni in rodi, hvala Bogu! In to je naš sedemdesetletnik, naš slavljenec, naš Luka Svetec! Ne on, nego národ praznui njega sedemdesetletnico ... „Kdor ima srce“ idu in stori svojo národnou dolžnost!

(Konjska dirka v Št. Jerneju.) Oči jako ugodnem vremenu in zelo številni udeležbi se je vršila v ponedeljek dne 14. t. m. letaščja konjska dirka v trab. Izid te dirke je naslednji: V prvem oddelku „za tri in štiriletna plemene konje“ je dirkalo 11 konj; prvo dirilo 200 kron je dobil g. Anton Straus iz Kostanjevice, drugo dirilo 100 kron g. Ivan Repšelj iz Škocijana, tretje dirilo 50 kron g. Martin Rangus iz Sela. V drugem oddelku „za starejše plemene konje“ je dirkalo 8 konj; prvo dirilo 100 kron je dobil g. Fran Kovač iz Novega mesta, drugo dirilo 50 kron g. Fran Tratnik iz Št. Jerneja; tretje dirilo 25 kron g. Ivan Kovačič iz Mahoroba. V tretjem oddelku „za konje brez razločka kranjskih poseznikov“ je dirkalo 13 konj; prvo dirilo 100 kron je dobil župnik g. Josip Borštnar iz St. Petra, drugo dirilo 50 kron župnik g. Anton Fettich pl. Frankheim iz Št. Jerneja; tretje dirilo 25 kron g. Ivan Repšelj iz Škocijana in četrtto dirilo 25 kron g. Franc Štefanec iz Radeča. V četrttem oddelku, „gosposka dirka“ so dirkali 4 konji; jedino dirilo, namreč častno dirilo je dobil g. Ivan Repšelj iz Škocijana. — Pri tej dirki se je novič pokazalo, da uplivajo dirke jako ugodno na konjerejo. Splošno se je izrekla želja, naj se v prihodnje priznajo dirke samo ob nedeljah.

(Porodil) se je g. dr. Geiger, zdravnik v Ormožu z gospo. J. Černsteinovo iz Ljubljane. — Gosp. dr. Ivan Tratnik, c. kr. gimnazijski profesor v Mariboru, se je poročil z gospo. Ivano Škofie iz Ljubljane. Čestitamo!

(Deželnozborske volitve na Koroškem) Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem je postavilo naslednje kandidate za deželnozborske volitve: Za velikovški okraj gg. Gregor Einspiller, župnika Podkloštom, in Franca Murija, posestnika na Jezerskem; za šentmohorski okraj gg. Fr. Grafenauer, posestnika in orgljarskega mojstra na Brdu, in Janeza Huberja, posestnika v Bierbaumu; za celovški okraj g. Martina Štiha, posestnika v Št. Janžu, drugi kandidat se postavi na dan volitve; za beljaški okraj g. Jožeta Paula p.

d. Rutarja v Dolinčah, drugi kandidat se postavi na dan volitve. Slovencem, spadajočim v okraj Vošberg, priporoča kat. pol. in gosp. društvo, naj glasujejo za dekanu Henrika Angererja v Št. Lenartu in posestnika R. Tateschla v Št. Pavlu.

(Shodi na Goriškem) Vodstvo društva „Sloga“ je sklenilo prirediti tekom tega meseca več shodov, katerih drugi se je vršil v nedeljo pri Rebku za celo Vipavsko dolino. Na številno obiskanem shodu so govorili drž. posl. dr. Gregorčič o političnem položaju, deželni posl. dr. Tuma o občinskem gospodarstvu in o sodnih razmerah, g. Ern. Klavžar pa o sadjarstvu. Shod je poslancem izrekel popolno zaupanje.

(Laška agitacija zoper slovensko šolo v Gorici) Goriški magistrat napenja vse sile, da odvrne kolikor mogoče slovenskih otrok od Slogine šole in je vjame bodisi že za mestno slovensko šolo ali za laške šole. Magistratovi služi hodijo okoli slovenskih starišev in jih rote, naj svojih otrok ne pošiljajo v „Slogino“ šolo, a če besede nič ne pomagajo, zadene uporne reditelje tudi kazeni. Tako je neki Sovenec dobil in plačal že pred 14 dni prostor na ulici, kjer namerava peči kostanj. Ker je pa vpisal otroka v slovensko šolo, mu je mestni komisar Resen vrgel denar nazaj. Vrh tega se trdi v Gorici, da Lahi neke stariše podkupujejo, da bi zapisali otroke v laške šole.

(Badeni an der Adria) je naslov članka, kateri je priobčila včeraj „Reichspost“ in v katerem poroča, da so v Gorici laški poslanci pod vodstvom znanega dr. Payerja izrekli Badeniju obžalovanje, da vlada podpira Slovence. Ministerski predsednik je vprašal na kak način, na kar je Payer navel kot dokaz, da je vlada dovolila za „Slogino“ šolo 300 gld. Ministerski predsednik je na to izjavil, da je dotičnih 300 gld. dal iz svojega žepa in deputacijo precej prijazno odslovil. — Taisto poročajo tudi drugi listi.

(Uzorno redarstvo.) Tako uzornega redarstva kakor je v Gorici ni menda nikjer več na svetu, k večemu v Carigradu. Ko so Lahi o Badenijevi navzočnosti napadali in pobijali Slovence, jim pljuvali v obraz in jih insultirali, ni bilo videti policije, pač pa je aretovala več Slovencev, ker so klicali „živio“, kar je po sodbi goriškega redarstva izzivanje Lahov.

(Avita coltura) se je tudi o navzočnosti ministerskega predsednika sijajno izkazala. Ker policijska uprava niti pri tej priliki ni mogla poskrbeti za javno varnost, jej moramo naravnost reči, da svoji nalogi ni kos. Poročali smo že včeraj, kaj se je godilo v raznih isterških mestih. Sedaj se javlja, „Elinosti“ še naslednje: „Ko smo dozneli, če tudi prekasno, da pride sam ministerski predsednik pogledat v našo Istro, da se uveri o tužnih odnošajih v tej pokrajini, smatral je hrvatsko-slovenski narod, (sestavlajoči dve tretjini prebivalstva) za svojo dolžnost, da se kakor verni podaniki Njegovega Velikanstva, Frana Josipa I., poklene njegovi prevzetenosti. Ob tej priliki je hotel narod po svojih odposlancih opozoriti gospoda ministerskega predsednika, ne na vse, ampak samo na svoje najhuje nadloge. Uverjen je bil, da bode njegova prevzetenost s svojim bistrim vidom in jasnim očesom pošteno sodil ter da odredi potrebno, da so pride v okom tem nedostatkom. Siromaštvo, ki tlači manje km-te, pomanjkanje cest in pitne vode, pomanjkanje ljudskih šol, potreba vsaj jednega hrvatskega gimnazija in krivice, ki se gode našemu ubogemu narodu ob vsakih volitvah od strani italijanske gospode — vse to je krivo, da se narod hrvatski v Istri ne more povzdigniti ni materialno niti duševno. Vsa ta bistvena vprašanja je hotel naš narod po svojih odposlancih v Poreču predložiti njegovi prevzetenosti. Tužno ljudstvo je gojilo vso nado, da se bode vsaj jedenkrat čul njega glas — in da ta glas dojde tudi pred Najvišje prestolje. Zato je došlo v Poreč, ker se mu je obljubilo, da bode pripuščeno pred ministerskega predsednika, kjer bode moglo izjaviti svoje prešanje in pritožbe. A vse te deputacije iz okraja poreškega, ki so potrpežljivo čakale od božjega jutra do dveh popoludne, napadene so bile slednjič divjaški in tako rekoč pred očmi njegove prevzetenosti. In teplo se je duhovnike našega ljudstva, njegove zastopnike in odposlance. Možica je kričala: Nostra e giunta, morte per croati, mazemo questi porchi di croati, morte per loro“ itd. itd. Gorje mu, kdor bi bil zaupil „živio“, ubili bi ga bili. V tem besenju je bil teden gosp. župnik Josip Ptačinski, župe upravitelj pri sv. Ivanu

od Šterne. Komaj so ga rešili kmetje iz italijanskih rok, postavivši v nevarnost svoje lastne kosti. Sicer ne vem, kaj bi se bilo zgodilo z njim. Veleč gosp. župnik je kakor člen deputacije hrvatsko-slovenskih občin nosil pri sebi pripravljene prošnje. Istotako buda se je godila pravniku Jariju Červarju, kojemu so italijanski fanatiki prebili glavo. Brez klobuka je moral bežati iz Pereča v Pazin. Udarjenih je bilo tudi več kmetov. Toda italijanska gošča imajo zahvaliti le dobroto naših kmetov, da ni prišlo do hudega. Ali nikar naj ne pozabijo, da vsaka sila do vremena.

(Dr. Matija pl. Mrazović †.) V Zagrebu je umrl dne 13. t. m. dolgoletni župan zagrebški, jeden najodličnejših članov hrvatske neodvisne narodne stranke, odvetnik dr. Matija pl. Mrazović v starosti 73 let. Mrazović je bil polk Stressmayerja in Račkega dolgo let voditelj narodne stranke in je kot znamenit parlamentarec, duhovit govornik in vsestranski temeljito izobražen politik igral v javnem življenju važno ulogo in si pridobil za svoj narod nevenljivih zaslug.

(Slovenski umetniki v tujini.) Kakor znano, je naš ročak in biški član slovenskega gledališča gosp. F. Bučar angaževan kot tenorist na dvorno opero v Darmstadt. Te dni se je v Darmstadt začela sezona in je g. Bučar nastopil v operi „Romeo u. Julie“. O njegovem nastopu piše „Darmstädter Ztg.“: „Der Erfolg der Oper hängt ja in erster Linie von der Besetzung der beiden Titelhelden ab, und gerade diese war heute eine recht glückliche. In Herrn Bučar, unserm neuengagierten lyrischen Tenor, welcher den „Romeo“ sang, ist ganz entschieden eine Kraft gewonnen, welche für das künstlerische Gedeihen des Theater-Instituts einen erheblichen Fortschritt bedeutet. Herr Bučar nennt vor allem eine jugendkräftige, sehr modifikationsfähige Tenorstimme, von edlem Klang-Charakter, sein eigen, die sich nicht nur bis zu bedeutender Brillanz erhebt, sondern ein überzeugender Dolmetscher aller seelischen Affekte ist. Für jede Empfindungsnuance steht auch dem Künstler der entsprechende packende Ton zur Verfügung.“ — „Tägl. Anzeiger“ piše: „Herr Bučar, der den „Romeo“ sang, zeichnet sich vor manchen anderen lyrischen Tenören angenehm dadurch aus, dass er auch spielen kann und seinen Erfolg nicht allein auf seine stimmliche Begabung stützt, die eine ungewöhnliche ist, sondern auch künstlerisches Temperament an den Tag legt. So war der Gesamteindruck, den Herr Bučar mit seinem ersten Aufreten machte, ein sehr günstiger. Herr Bučar schöpft aus dem vollen Brust stimmlchen Reichtums, die Vorzüge jugendlicher Frische in der Stimme stehen ihm neben einer guten Aussprache außerdem zur Seite, und von eigentlichen Mängeln und übeln Gesangsanmerken ist er frei.“ — „Darmstädter Tagblatt“ piše: „Die Aufführung bot vor allem Herrn Bučar, unserem neuen lyrischen Tenor, der von seinem Gastspiel als „Manrico“ und „Don José“ beim hiesigen Publikum noch aufs vorteilhafteste in Erinnerung war, die beste Gelegenheit, sich als „Romeo“ in seinem neuen Wirkungskreise einzuführen. Was Herr Bučar damals versprochen hatte, hielt er auch jetzt; seine umfangreichen Stimmmittel aufs schönste zur Geltung bringend und in Spiel und Haltung jugendlich frisch und feurig, bot der Sänger eine Leistung, die den Beifall, der ihr gegeben wurde, voll auf verdiente.“ — „Neues Hess. Volksblatt“ piše: „Das gestrige Aufreten des Herrn Bučars als „Romeo“ verstärkte den günstigen Eindruck, den sein biesiges Gastspiel hinterlassen. Das Organ des jungen Sängers ist nicht nur von sinnlichem Reiz, es besticht auch durch aussergewöhnliche Tonfülle, so dass es sich ohne Forcierung des Tones in den Ensembleäthen zu behaupten vermag. Dazu gesellt sich ein gewandtes Spiel, schres Auftraten und eine elegante, jugendliche Erscheinung, Eigenschaften, welche sofort für ihn einauhmen und ihm einen durchschlagenden, in lebhaftestem Beifall und zahlreichen Hörerufen sich äussernden Erfolg sicherten.“

(Razpisane službe) Mesto okr. sodnika v VIII. čin. razredu v Eibiswaldu, eventuelno pri kakem drugem okr. sodišču. Prošnje do dne 25. septembra predsedstvu dež. sodišča v Gradeu. — Pri okr. sodišču v Knittelfeldu, eventuelno pri kakem okr. sodišču mesto okr. sodnika. Prošnje do dne 27. septembra predsedstvu okrožnega sodišča v Ljubnem (Leoben). — Pisar, popolnoma zmožen slovenščine in nemščine se vzprejme od dne 1. ekatbra z mesečno plačo 30 gld. pri okr. sodišču v Trebnjem. Skazati je dosedanje opravilo.

(Izkoriščeno praznoverstvo.) V Tornji v aradski županiji živi 16letna hč nekega čevljara, katera si je v nekaterih tednih zaslužila lepe tsočake, pa je morala zdaj v zapor. Pričovedovala je, da se ji je v gozdu prikazala mati božja in je dala moč, ozdraviti vsako bolezen. Ljudje so trumoma bodili k deklici, katera jih je „zdravila“ na tako pri prost način, namazala jih je namreč z nekim oljem. Ordinirala je punica tam, kjer se jej je v gozdu mati Božja prikazala in da čakajočim bolnikom ni bil dolg čas, je v gozdu svirala ciganska godba.

(Evropska kultura v Afriki) Kdor čita poročila o nečuvenih grozov testih, katere uganjajo evropski kulturnosci v Afriki, temu zalije radečica obraz. Kaj so divji Turki v primeri s katoliškimi kulturnosci iz katoliške Belgije. Angleški trgovec Fred Parminster je bil deset let na Kongu in poroča strašne reči o potenjanju Belgijcev. Neki naddejetnik se je povrnil z neke ekspedicije in prinesel seboj več sto — človeških ušes. Nabral jih je na nit, kakor koralde. Poročnik de Keyser je z zanimanjem gledal, kako so njegovi vojaki neki zamorki odsekali obe nogi, da so jez vzel zlatnino, katero je imela na njih. Zamorcem, kateri niso pravočasno prinesli davkov, ki se plačujejo v naturalijab, so vrli Belgiji odsekali roke. Samo jeden častnik je dal 1308 zamorcem odsekati roke. Neka stará žena ni hotela izdati nekega beguna. Zato je dobila najprej dvesto udarcev z bičem, tako, da so kosi mesa od nje leteli. Ker še ni hotela govoriti, morala je gledati, kako so nje hčer trpinčili in naposled so belgijske bestje ženskama porezale prsa. Belgijski kulturnosci kupčujejo tudi s sužnji, in ker niso drugega, nego državno avtorizirani razbojnički najhujše vrste, si nabera vsak ogromno imetje. Katoliški misijonarji, katerih v kongo-državi kar mrgoli, se za vse to ne menjijo.

Darila:

Uredništvo našega lista je poslal:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp Janko Žargi, trgovec v Domžalah 15 krov 52 vinarjev, nabrane v veseli družbi v Domžalah pri praznovanju desetletnice demžalske godbe. — Z velič redoljubni darovalci in njih nasledniki!

Brzojavno

Dunaj 16. septembra. Prebivalci otoka Guadalcamar so napadli mornarje neke avstrijske ladje, ubili štiri izmed njih in več drugih ranili. Mornarji so se branili in ustrelili mnogo napadalcev.

Budimpešta 16. septembra. Škof dr. Konstantin Schuster je izdal pastirski list, v katerem prepoveduje duhovnikom svoje dijeceze vsako politično agitacijo, ker le, če se vzdrže politične agitacije, morejo varovati ugled duhovskega stanu.

Carigrad 16. septembra. General Čičačev, šef generalnega štaba v Odesi, je s privoljenjem sultana pregledal vse utrdbe ob Dardanelah. V dipomaticnih krogih je to obudilo veliko senzacijo.

Carigrad 16. septembra. Kretski ustanek je veljal Turčijo 17 milijonov frankov.

Rim 16. septembra. Mir z Menelikom je sklenjen. Menelik je zahteval 2 milijona lir odškodnine za preskrbovanje ujetih laških vojakov.

Bruselj 16. septembra. Policija je tu in v raznih drugih mestih aretovala mnogo anarhistov, ker slutti, da imajo aretovani dinamitardi več sokrivcev.

London 16. septembra. Listi javljajo, da je lord Salisbury predlagal italijanski vladni skupno akcijo, katere namen bi bil, odstaviti sedanjega turškega sultana.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in obranite dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobroznanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upriva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. a. v. Po poštnem povzetji razpošilja ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (1756-13)

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali ekskutivne dražbe: Matevža Masleta zemljišča v Borovnici, cenjeno 630 gld. in 20 gld. in Antonia in Ivane Žerovnik zemljišča na Vrhniku, cenjena 800, 300 in 240 gld., oboje dne 22. septembra in 22. oktobra na Vrhniku.

Jakoba Cimermana posestvo v Hribu, oziroma Andreja Dovjaka v Mihovcu, cenjeno 50 gld., dne 22. septembra in 22. oktobra v Novem mestu.

Eranceta Kalana posestvo v Zabreznici, cenjeno 4091 gld., dne 23. septembra in 21. oktobra v Radovljici.

Urha Vidmarja polovica posestva v Hinjah, cenjena 935 gld. 20 kr., dne 24. septembra in 22. oktobra v Žužemberku.

Než Kotar omož. Pavca posestvo v Gor. Mokrempolji, cenjeno 1350 gld., dne 24. septembra in 23. oktobra v Novem mestu.

Prodaja konja. Žrebčarski depot v Selu bode prodal dne 19. t. m. ob 9. uri zjutraj rezanca štev. 378, ki je orientalni polukrvnik, 6 let star, 169 cm visok in sveltoruvaj. Dražba bode na cesarja Jožefa trgu v Ljubljani.

Umrlj se v Ljubljani:

11. septembra: Valentin Jerič, delavec, 20 let, Hraneve ulice št. 15, zadušica vsled samomora.

13. septembra: Julij Golja, izkuhov sin, 3 meseci, Dolge ulice št. 3, črevenski katar.

v hiralnici:

11. septembra: Jurij Höningman, čuvaj, 84 let, osta-

Meteorologično poročilo.

Sept.	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
15.	9. zvečer	740.2	14.9	sl. jzah.	jasno	
16.	7. zjutraj 2. popol.	740.9 739.6	10.9 22.1	sl. ssahod brezvetr.	meglaj jasno	0.0
					Srednja včerajšnja temperatura 15.6°, za 0.7° nad normalom	

Dunajsko borzo

dné 16. septembra 1896.

Skupni državni dolg v sotah	101	gld. 55	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	55	"
Avstrijska zlata renta	128	45	"
Avstrijska kronska renta 4%	101	20	"
Ogerska zlata renta 4%	122	25	"
Ogerska kronska renta 4%	99	30	"
Avstro-ogrske bančne delnice	950	—	"
Kreditne delnice	368	25	"
London vista	119	65	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	67 1/2	"
20 mark	11	73	"
20 frankov	9	53 1/2	"
Italijanski bankovci	44	30	"
G. kr. cekini	5	65	"

Dnē 15. septembra 1896.

1/4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	145	gld. 50	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	190	—	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	50	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	—	"
Kreditne srečke po 100 gld.	197	—	"
Ljubljanske srečke	22	75	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	—	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	156	50	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	489	—	"
Papirnatи rubelj	1	27 1/2	"

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1896.

Nastopno omenjeni prihajajo in odhajajoči časi označeni so v srednjeevropskem času.

(1705-212)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)
Ob 12. uri 8 min. po noči osončni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, cez Selzthal v Aussied, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Steyr, Linc, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 15 min. zjutraj mesani vlak Kočevje, Novo mesto.
— Ob 7. uri 10 min. osončni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj cez Selzthal v Solnograd, Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vare, Heb, Francova vare, Karlove vare, Prago, Lipko cez Amstetten na Dunaj. — Ob 12. uri 55 min. popoludne mesani vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj cez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezer

**V Knežjem dvorcu
se prodaja vsakovrstna
opeka, železnina,
okna, vrata itd.**

Več se poizvē na lici mesta ali pa pri lastniku Valentino Accotto, Trnovski pristan št. 14. (2773-18)

**Vzprejme se
deček ali deklica**

v starosti 14–16 let, ki mora znati slovenski in nemški pisati in brati in ki ima veselje nastopiti službo v neki posredovalni pisarni. Plačilo po dogovoru. Pojasnila daje Fran Kružič, posredovalec v Opatiji, Abbazia.

Nameščam tudi (2980-2)

vsake vrste službe iskajoče.

Marija Mikota

v Ljubljani, poleg rotovža št. 22

priporoča najujudnejne

svojo zalogu gosjega perja za postelje domačega platna, pavole, volne, sukanca za pletenje, bombaž, prejo za tkanje itd., vse po najnižji ceni. (2976-2)

Tudi se ondi predtiska in rišejo monogrami.

Št. 28 360.

Razpis službe vratarja pri mestni klavnici.

Pri mestni klavnici popoleiti je začasno službo vratarja z letno plačjo 300 gld., prostim stanovanjem in službino obliko.

Kd-r bode prosil za to službo, mora dokazati, da je oženjen, da ni star nad 35 let, da je trdnega zdravja in gledé vedenja na dobrem glasu; razun tega pa, da zna dobro pisati in računati.

Tako opremljene prošnje je vlagati

do 24. dné septembra letos

pri podpisanim magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljone
dné 10. septembra 1896.

Usojam se, slavnemu občinstvu naznanjati, da sem **otvoril**
na Poljanski cesti štev. 31

veliko zalogo raznovrstnih koles

posebno priporočam najfinjeja (2786-12)

„Styria“ - kolesa

katera so obče kako priljubljena in kot izvrstna poznata, po najnižjih cenah. Obrabljeni, dobro ohranjena „Pneumatik“-kolesa prodajam po 70–100 gld.

Ravno tam nahaja se mehanična delavnica, in se prevzemajo vsa v to stroko spadajoča popravila.

K obilnemu nakupu se priporoča

Franjo Čuden

Ljubljana urar in javelir Mestni trg.

Preizkusili in priporočili so
znameniti možje medicinske vede

tinkturo za želodec

Iekarja PICCOLI-ja v Ljubljani

katera krepča želodec, pospešuje
prebavljenje in telesno odprtje.

Steklenica 10 kr. (2635-11)

11 steklenic 1 gld. Poštna razpoložljatev se vrši v zaboljkih po
12 steklenic 1 gld. 36 kr. itd.; poštni zabojs s 66 steklenicami
velja 6 gld. 26 kr. Poštino plača naročitelj.

L. Luser-jev obliž za turiste.

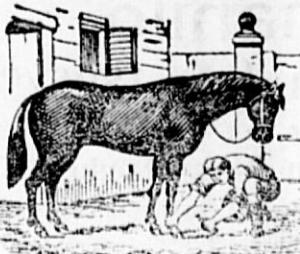

Gotovo in hitro upljujoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplati, petah in drugim trdim praskam na kože.
Ta obliž dobiva sa la v jednej velikosti po 60 kr. priznalnih pismen je na ogled v glavni razpoložljalnici:
L. Schwenk-a lekarna 1850-86 Mödling-Dunaj.

Pristen samo, če imate navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Konjski ovet
(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepilen, lajsa otrpelost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očrstenje) po kakem trudopelnem delu.

Skušena redilna štupa za živino

za konje, rogato živino, ovce, prašiče itd.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim vsehom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti; zboljuje mleko. Zamotek z rabilnim navodom vred velja 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto lekarnar Ubald pl. Trnkóczy Ljubljana, Kranjsko. (2150-24)

Notarskega kandidata

vzprejme takoj v svojo pisarno notar na Dolenjskem. Plačilo po dogovoru. Ponudbe vzprejema iz prijaznosti upravištvu „Slovenskega Naroda“. (2960-5)

Učenca

vzprejmem takoj.

Ivan Jainschigg
klepar, Gradisče št. 16.

V pilárnici K. Schaffelner-ja
na Martinovi cesti št. 68
se vzprejme (2955-3)

močan dečko kot učenec.

Raki

se dobijo vsak dan

v gostilni „Pri zlati ribi“

Ribje ulice št. 6.

Franjo Rozman, gostilničar.

Aviso.

Dne 12. oktobra 1896 ob 10. zjutraj bode pri garnizijski bolnici št. 7 v Gradcu, lokal št. 9,

ponudbena obravnavava

zaradi dobave

kuhinjskih orodij in bolniških rezvizit

za vojaške sanitetne zavode v področji c. in kr. 3 kora.

Natančne pogoje je možno uvideti iz nalepljenih objav in pri vseh vojaških sanitetnih zavodih kornega obsežka. (2979-1)

Upravna komisija

c. in kr. garnizijske bolnice št. 7 v Gradcu.

Karola Wolf-a

restitucijski fluid.

(Izvleček iz izvrstnih gorskih zeljišč).

Mnogo preskušeno osveževalno in okrepevskino sredstvo po težkih naporih, trajnih ježah itd. — Najbolje se je obnesel pri vseh vnatih boleznih, kakor: protinu, revmatičnem otrpenju, zvitju in pretegnevu žil itd.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karola Wolf-a

redilni prašek za živino.

Preskušen pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor pri konjih, govedih, ovcih, prešičih itd., če nečejo jesti, če slabje prebavljajo, izvrstno varovalno sredstvo proti kužnim boleznim.

Cena za viktu 45 kr.

Premovano. — Mnogobrojna pismena priznanja.

Dobiva se v vsaki lekarni. Glavna zalogu pri jedinem izdelovatelju

K. Wolf-u, lekarju v Vipavi, Kranjsko.

Pazi naj se na varstveno znamko. — Razpošilja se vsak dan po pošti.

Cement

traverze, železniške šine, vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, štorje za obijanje stropov, samokolnice, cinkasto in pocinkano ploščevino, vsakovrstna kovanja za okna in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje.

priporoča po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovac z železnino

(2173-45)

v Ljubljani, na Glavnem trgu št. 10.

Notarska pisarna v Ljubljani
vzprejme
solicitatorja in pisarja.

Ponudbe in spričevala vzprejema upravnštvo
„Slovenskega Naroda“. (2957—5)

3—4 deklice

vzprejmó se pod vestnim nadzorstvom na hrano
in stanovanje. Na željo podučuje se gla-
sovir v hiši. (2993)

Kje? pové upravnštvo „Slov. Naroda“.

Restavracija

z jako lepo prostorno prodajalnico,
magacini, konjskimi hlevi, vrtovi
i. t. d., tik velike železniške postaje, vse v prav
lejem in dobrem stanu,

je na prodaj pod jako ugodnimi pogoji.

Natančnje v tej zadevi izvē se pri gospodu
L. Sebenikarju na Raketu. (2966—2)

Ivan Kejšar

železniški uradnik

in

Amalija Kejšar rojena Delgos
poročena.

Divaca

Tršič

dné 16. septembra 1896. (2994)

Mesto vsacega družega označila.

Gričar & Mejač, Ljubljana

Slonove ulice št. 9

priporečata svojo največjo založo moških in deških oblik:
vrline suknje, menčikove, haveloke, opalne
suknje, otroške kostume
in vse v stroho oblačil spadajoče predmete
dalje
velikanško založo najmičnejših novotrij za bodočo sezono,
popolnoma sortirano, v (2992—1)

damski konfekciji.

Izvirni berolinski in pariški modeli.

Ilustrovani ceniki in vzoreci blaga brezplačno in poštne prosto.

Knjigarna

KLEINMAYR & BAMBERG
v Ljubljani

Kongresni trg štev. 2

priporoča svojo

popolno založo

vseh v tukajnjih in vnanjih učnih zavodih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, broširane in v močnem vezu,
po najnižjih cenah, (2964—4)

Katalogi o uvedenih učnih knjigah dober se zastonj.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Naznanilo

o XV. šolskem letu 1896/97.

Vpisovanje se vrši
dné 17, 18. in 19. septembra

dopoludne od 11. do 12. ure in popoludne od 4.
do 6. ure v prostorih društvene šole
na Bregu h. št. 20, II. nadstropje
(Cojzova hiša).

Poučevanje se prične v ponedeljek,
dné 21. septembra.

Učni predmeti:

Spolna glasbena teorija, zborovo
petje (dekuški, deški in dijaški moški) pouk je
zbor, pouk je brezplačen.

Harmonija, kontrapunkt, učnine se plača za pouk v dveh
solopetje, tedenskih urah od predmeta
glasovir, 1 gld. 50 kr. na mesec.
gosti

Vpisnine se plača za vsakega gojenca 1 gld.
Starši gojencev morajo biti društveniki
„Glasbene Matice“; če niso društveniki plačajo pri
vpisu gojenca 2 gld. letne društvenine.

(2948—3)

Odbor.

Isče se

15 izurjenih mizarjev

veščih v stavbiških in mlinskih popravilih, in

kovač

kateri je porabljen pri montaži. — Pismene pogoje
in ponudbe na „Valjčni mlin v Kranju“. (2965—3)

2 hiši

s pripadajočimi (2984—2)

gospodarskimi poslopiji, ledenoico, kegljiščem,
njivami, sénozeti, poljskim orodjem i. t. d.

prodaja iz proste roke

Janez Terškan

v Zalogu, obč. Dev. M v Polji

RONCEGO

najmočnejša naravna arsen in železo sodr-
žujoča mineralna voda (2717—3)

priporočevana od prvih medicinskih avtoritet pri:
anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji i. t. d.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.
Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah.

M. U. Dr. Ivan Geiger

Josipina Geiger rojena Cernstein

poročena.

Ormož

v septembri 1896.

Ljubljana

(2981)

Natečaj.

Služba občinskega tajnika

možirske upravne in trške občine je za oddati. Letna plača
400 gld. in postranski dobroki. Prositelji imajo svoje lastnoročno pisane
prošnje z dokazili popolne zmožnosti slovenskega in nemškega jezika v be-
sedi in pisavi, političnega in računskega uradovanja, dosedanjega službovanja,
starosti, hravnosti in njih pristojnosti, nam skrajno do 30. septembra t. l.
vposlati.

Zupanstvo trg Mozirje

dné 31. avgusta 1896.

Zupan: Anton Goričar.

Za bližajočo se setev

priporočamo svojo

zajamčeno čisto

z najvišjimi darili odlikovano

Thomas-fosfatno moko

(iz čeških Thomas-zalog)

z zajamčeno vsebino 15—17% citratnoraztopljive
fosforne kisline in 85—100% fine moke.

Neprekleno gnojilo za vse vrste žit, sečnih in oljnatih pridelkov,
za deteljna in lucernska polja, vinograde, nasade hmelja in sočivja, po-
sebno pa za gnojenje senožetij pripravno.

Najboljše, najuspešnejše in najcenejše fosforokislino

gnojilo, prekosil posebno glede trajnega učinka vse superfosfate.

Vsebina citratnoraztopljive fosforne kisline se jamči, slučajno

manjkajoča količina se povrne. (2805—10)

S cenilniku, strokovnimi spisi in drugimi želenimi razjasnil je

radovoljno na uslugo

Brzjavni naslov:

Thomaswerke, Prag.

Telefon 1414.

Interurbanski sklep.

Prodajalni bureau fosfatne moke

čeških Thomas-zalog v Pragi

Marijine ulice 11.